OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
9.6.2020

Eduskunnan sivistys- ja tiedejaoston pyytämä lisäselvitys:
Korkeakoulujen esitykset koulutusvastuidensa muuttamisesta

Ammattikorkeakoululain (932/2014) 8 §:n mukaan ammattikorkeakoulun koulutusvastuusta määrätään valtioneuvoston myöntämässä toimiluvassa.

Yliopistolain (558/2009) 7 §:n 3 momentin mukaan yliopistoissa suoritettavista tutkinnoista, tutkintojen tavoitteista, opintojen rakenteesta ja muista opintojen perusteista sekä siitä, mitä tutkintoja kussakin yliopistossa voidaan suorittaa (koulutusvastuu), säädetään valtioneuvoston asetuksella. Koulutusvastuun tarkemmasta jakautumisesta yliopistojen kesken säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella, joka valmistellaan yhteistyössä yliopistojen kanssa. Yliopistojen voimassa olevista koulutusvastuista on säädetty yliopistojen tutkinnoista ja erikoistumiskoulutuksista annetun valtioneuvoston asetuksen liitteessä (794/2004, muut. 1295/2019 https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20191295) sekä yliopistojen koulutusvastuun täsmentämisestä annetussa opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa (1451/2014, muut. 896/2019 https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190896).
Yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat tehneet esityksiä koulutusvastuidensa muuttamisesta osana sopimuskauden 2021-2024 valmisteluita.

Yliopistoilta tuli yhteensä kahdeksan esitystä uusista koulutusvastuista ja ammattikorkeakouluilta 24 esitystä uusista koulutusvastuista ja kaksi esitystä koulutusvastuusta luopumisesta. Korkeakoulut perustelivat koulutusvastuuesityksiään alueellisilla tai valtakunnallisilla työvoimatarpeilla sekä alueen tai korkeakoulun profiloitumisella.

Koulutusvastuiden sääntelyn tavoitteena on turvata yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen koulutustarjonta kaikilla aloilla yhteiskunnan tarpeiden mukaisesti, varmistaa korkeakoulutuksen tarkoituksenmukainen mitoitus ja voimavarojen optimaalinen kohdentaminen sekä vahvistaa korkeakoulujen mahdollisuuksia vastata yhteiskunnan osaamistarpeisiin, tieteen muutoksiin sekä profiloitua vahvuusalueilleen. Korkeakoulujen koulutuksen tulee monilla aloilla palvella osaamis- ja työvomatarpeita myös valtakunnallisesti.

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyysi esityksistä lausunnot yliopistoilta, ammattikorkeakouluilta, sosiaali- ja terveysministeriöltä ja työ- ja elinkeinoministeriöltä. Käynnissä olevissa sopimusneuvotteluissa keskustellaan koulutusvastuiden muutostarpeista korkeakoulujen kanssa ja korkeakoulut ovat vielä voineet perustella tekemiänsä muutosesityksiä. Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen esitykset ja niihin tulleet lausunnot löytyvät ministeriön verkkosivuilta:
https://minedu.fi/hanke?tunnus=OKM016:00/2020 (yliopistot)
https://minedu.fi/hanke?tunnus=OKM017:00/2020 (ammattikorkeakoulut)

Päätökset korkeakoulujen esityksistä (valtioneuvoston ja opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen muutokset sekä muutokset ammattikorkeakoulujen toimilupiin) pyritään tekemään valtioneuvostossa tänä kesänä. Valtioneuvoston ratkaisut koulutusvastuista perustuvat kokonaisharkintaan ja olennaisiin muutoksiin koulutustarpeessa.